

Chương IV

TRAO ĐỔI QUỐC TẾ

VỀ CÁC YẾU TỐ SẢN XUẤT

Chương IV

NỘI DUNG CHÍNH

- 1. Trao đổi quốc tế về vốn**
- 2. Trao đổi quốc tế về khoa học công nghệ**
- 3. Trao đổi quốc tế về sức lao động**

Chương IV

1. TRAO ĐỔI QUỐC TẾ VỀ VỐN

1.1. Khái niệm và nguyên nhân

a. Khái niệm

- Khái niệm

- Những vấn đề cần lưu ý:

- + Bản chất: là hoạt động xuất khẩu tư bản
- + Đối tượng trao đổi: vốn và các phương tiện đầu tư
- + Chủ thể tham gia: chính phủ các nước, các tổ chức KTQT, các công ty quốc tế

Chương IV (tiếp)

b. Nguyên nhân

- Do có sự phát triển LLSX không đồng đều giữa các quốc gia
- Do có sự chênh lệch về tỷ suất lợi nhuận giữa các địa điểm đầu tư khác nhau
- Là giải pháp hữu hiệu để tránh hàng rào bảo hộ thương mại
- Do sự phát triển của tổ chức KTQT

Chương IV (tiếp)

1.2. Các hình thức trao đổi quốc tế về vốn

Có nhiều tiêu thức phân chia

a. Căn cứ vào tính chất sử dụng vốn

- Đầu tư quốc tế gián tiếp:

- + Khái niệm
- + Thực chất

Chương IV (tiếp)

- + Các hình thức đầu tư quốc tế gián tiếp:
  - Hỗ trợ phát triển chính thức (ODA):
    - không hoàn lại
    - cho vay ưu đãi
  - Đầu tư quốc tế gián tiếp của tư nhân
  - Tín dụng quốc tế

Chương IV (tiếp)

- + Đặc điểm chung của đầu tư quốc tế gián tiếp
  - Quyền sở hữu và sử dụng vốn
  - Nguồn vốn đầu tư
  - Lợi ích thu được

Chương IV (tiếp)

- Đầu tư quốc tế trực tiếp (FDI)

+ Khái niệm:

+ Thực chất:

+ Các hình thức FDI: Theo Luật Đầu tư có hiệu lực từ ngày 1/7/2006, điều 21 qui định có

- . Tổ chức kinh tế 100% vốn nước ngoài
- . Tổ chức liên doanh giữa các nhà đầu tư trong và ngoài nước
- . Đầu tư theo hình thức BCC, BOT, BTO, BT
- . Đầu tư phát triển kinh doanh
- . Mua cổ phần hoặc góp vốn để tham gia quản lí
- . Sáp nhập hoặc mua lại doanh nghiệp
- . Các hình thức đầu tư khác

Chương IV (tiếp)

+ Đặc điểm chung của FDI:

- Quyền sở hữu và sử dụng vốn
- Nguồn vốn đầu tư
- Lợi ích thu được

Chương IV (Tiếp)

Kết quả thu hút vốn đầu tư trực tiếp vào Việt Nam (1987- 2006):

- Tổng số dự án còn hiệu lực: 6.813
  - + Phân bổ theo ngành kinh tế: CN 4.602, NN có 831 dự án, dịch vụ có 1.380
  - + Phân bổ theo hình thức đầu tư: 100% vốn có 5.190 dự án, liên doanh có 1.408, hợp tác KD 198, hợp đồng BOT, BO, BT có 4, công ty cổ phần 12, công ty mẹ-con có 1
- Tổng số vốn: 76,44 tỉ USD
  - Riêng năm 2006 thu hút được 10,2 tỉ USD, dự kiến 2007 là 13 tỉ USD
- Các nước dẫn đầu đầu tư vào Việt Nam gồm: Singapore 9,59 tỉ USD, Đài loan 8,9 tỉ USD, Hàn quốc 8,6 tỉ, Nhật 7,9 tỉ...

Chương IV (tiếp)

b. Căn cứ vào khu vực kinh tế mà dòng vốn quốc tế chuyển đến

- Dòng vốn quốc tế chuyển vào khu vực kinh tế tư nhân

+ Khái niệm:

+ Các hình thức:

- FDI

- Đầu tư quốc tế gián tiếp của nước ngoài

- Tín dụng quốc tế (có bảo lãnh và không có bảo lãnh)

Chương IV (tiếp)

- Dòng vốn quốc tế chuyển vào khu vực chính phủ
  - + Khái niệm:
  - + Các hình thức:
    - ODA không hoàn lại
    - ODA ưu đãi: Gồm có của Chính phủ các nước và các tổ chức tài chính quốc tế
    - Tín dụng thương mại quốc tế của chính phủ

Chương IV (tiếp)

1.3. Tác động của trao đổi quốc tế về vốn

- Đối với KTTG:

Làm tăng hiệu quả sử dụng vốn

- Đối với nước đầu tư:

+ Có lợi

+ Bất lợi

- Đối với nước nhận đầu tư:

+ Có lợi

+ Bất lợi

Chương IV (tiếp)

1.4. Xu hướng đầu tư quốc tế

- Đầu tư quốc tế tiếp tục gia tăng và trở thành hình thức quan hệ KTQT quan trọng đối với nhiều quốc gia trên thế giới
- Có sự thay đổi về dòng di chuyển vốn quốc tế
- Có sự thay đổi về các chủ thể đầu tư và nhận đầu tư
- Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương hấp dẫn FDI nhất thế giới

Chương IV (tiếp)

2. TRAO ĐỔI QUỐC TẾ VỀ KHCN

2.1. Khái niệm và nguyên nhân

a. Khái niệm, đặc điểm

- Khái niệm:

- Đặc điểm:

- + Mang tính trừu tượng và khó lượng hoá
- + Việc trao đổi phụ thuộc vào ý muốn chủ quan của con người
- + Sự hợp tác đòi hỏi phải chính xác, đồng bộ
- + Có sự phân bổ không đồng đều về thành tựu KHCN giữa các quốc gia

Chương IV (tiếp)

b. Nguyên nhân

- Một quốc gia không đủ khả năng giải quyết tất cả những vấn đề đặt ra cho sự phát triển KHCN
- Cần thiết phải khai thác tối đa những sản phẩm sở hữu trí tuệ
- Có sự chênh lệch về trình độ KHCN giữa các quốc gia

Chương IV (tiếp)

2.2. Các hình thức trao đổi quốc tế về KH-CN

- Trao đổi sản phẩm KH-CN giữa các quốc gia
- Phối hợp nghiên cứu KH-CN giữa các quốc gia
- Trao đổi kinh nghiệm, chuyên gia và đào tạo cán bộ khoa học giữa các quốc gia

Chương IV (tiếp)

2.3. Tác động của trao đổi quốc tế về KHCN

- Đối với KTTG
- Đối với nước xuất khẩu sản phẩm KHCN
- Đối với nước nhập khẩu sản phẩm KHCN

Chương IV (tiếp)

3. TRAO ĐỔI QUỐC TẾ VỀ SỨC LAO ĐỘNG

3.1. Khái niệm và nguyên nhân

a. Khái niệm

- Khái niệm:

- Đặc điểm:

- + Đối tượng trao đổi
- + Quá trình trao đổi
- + Chủ thể tham gia trao đổi

Chương IV (tiếp)

b. Nguyên nhân

- Do chênh lệch cung - cầu về SLĐ ở các quốc gia
  - + cung - cầu về số lượng SLĐ
  - + cung - cầu về chất lượng SLĐ
- Do chênh lệch về giá cả SLĐ

Chương IV (tiếp)

3.2. Các hình thức trao đổi quốc tế về (SLĐ)

a. Theo tính chất pháp lý

- Xuất nhập khẩu SLĐ chính thức
- Xuất nhập khẩu SLĐ phi chính thức

b. Theo không gian di chuyển

- Xuất khẩu SLĐ di biên
- Xuất khẩu SLĐ giáp ranh
- Xuất khẩu SLĐ tại chỗ

Chương IV (tiếp)

c. Theo trình độ chuyên môn của người lao động

- Xuất khẩu chuyên gia
- Xuất khẩu lao động lành nghề
- Xuất khẩu lao động phổ thông

Chương IV (tiếp)

3.3. Tác động của trao đổi quốc tế về SLĐ

- Tác động đến KTTG
- Tác động đối với nước xuất khẩu
  - + Tích cực
  - + Tiêu cực
- Tác động đối với nước nhập khẩu
  - + Tích cực
  - + Tiêu cực